

การรับรู้สารสนเทศกิจการพลเรือนทหารผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล Information Perception on Military Civil Affairs via Digital Technology

บทความวิจัย

วรณัย ยิ้มสุขไพฑูรย์¹ และ วสิน ชูประยูร²

Wattanaï Yimsukpaitoon and Vasin Chooprayoon

สาขาวิชาการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรังสิต

จ.ปทุมธานี ประเทศไทย 12000

Management of Information Technology, Graduate School, Rangsit University,

Pathum Thani, Thailand 12000

E-mail: w.yimsukpaitoon@gmail.com¹ and E-mail: vasin@rsu.ac.th²

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับการรับรู้สารสนเทศกิจการพลเรือนทหารของประชากรไทยผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลในมิติการเปิดรับ การเลือกรับรู้ และการเลือกจดจำ 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้สารสนเทศกิจการพลเรือนทหารผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลในมิติการเปิดรับ การเลือกรับรู้ และการเลือกจดจำ และ 3) นำเสนอแนวทางที่เหมาะสมในการสร้างการรับรู้สารสนเทศกิจการพลเรือนทหารของประชากรไทยผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล ประชากรวิจัยคือประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานภาค 1-5 หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา กองบัญชาการกองทัพไทย การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้วิธีการสุ่มแบบมีความน่าจะเป็นอย่างมีระบบ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ 1) สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่, ร้อยละ, ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2) สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ การทดสอบที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) การถดถอยเชิงเส้นแบบพหุ (Multiple Linear Regression)

ผลการวิจัยพบว่า 1) การรับรู้สารสนเทศกิจการพลเรือนทหารผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลในมิติการเปิดรับการเลือกรับรู้ และการเลือกจดจำของประชาชน อยู่ในระดับปานกลาง (2.67, 0.63) 2) ความรู้พื้นฐาน, การอนุมาน, การตั้งสมมติฐาน, ความสามารถในการแยกแยะ และความสามารถในการเชื่อมโยง ส่งผลต่อการรับรู้สารสนเทศกิจการพลเรือนทหารในระดับปานกลาง (2.93, 0.65) ผลจากการทดสอบสมมติฐานทำให้ได้สมการทางคณิตศาสตร์จำนวน 6 สมการ มีขนาดอิทธิพล (R^2) ของปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการรับรู้อยู่ระหว่าง ร้อยละ 16.6-70 3) แนวทางที่เหมาะสมในการสร้างการรับรู้สารสนเทศกิจการพลเรือนทหารผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล ประกอบด้วย การปรับปรุงเนื้อหาให้มีความสอดคล้องและง่ายต่อการจดจำ ในประเด็นการพัฒนาประเทศ, การช่วยเหลือประชาชน, การบรรเทาสาธารณภัย และการพิทักษ์เทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

คำสำคัญ : สารสนเทศกิจการพลเรือนทหาร, การรับรู้สารสนเทศ, เทคโนโลยีดิจิทัล

Abstract

This research aims to study: 1) the level of Thai citizens' perception of Thai military civil affairs via digital technology across the dimensions of information exposure, selectivity, and memorability; 2) the factors influencing the perception of civil affairs information; and 3) to propose appropriate guidelines for enhancing public perception of Thai military civil affairs via digital technology in the civilian sector. The study employed a systematic random sampling method to collect empirical data from respondents residing in areas under Military Regions 1-5 of the Royal Thai Armed Forces Headquarters. The data were analyzed using both descriptive statistics (frequency distribution, percentage, mean and standard deviation) and inferential statistics (t-test, one-way ANOVA and multiple linear regression).

The research findings revealed that: 1) the level of perception among Thai citizens regarding Thai military civil affairs via digital technology—in terms of information exposure, selectivity, and memorability—was at a moderate level ($mean = 2.67, SD = 0.63$); 2) basic knowledge, inference and hypothesis formulation skills, differentiation ability, and the ability to establish connections were all found to influence perception at a moderate level ($mean = 2.93, SD = 0.65$). Hypothesis testing resulted in six predictive models, with coefficients of determination (R^2) ranging from 16.6% to 70%; and 3) the appropriate approach to improving public perception of military civil affairs through digital technology is to enhance the content to ensure it is consistent and easily memorable, particularly in the areas of national development, disaster relief, and the protection and honor of the monarchy.

Keywords: Civil Military Affairs Information, Information Perception, Technology Digital

บทนำ

กรมกิจการพลเรือนทหาร กองบัญชาการกองทัพไทย เป็นหน่วยรับผิดชอบหลัก ในงานด้านการประชาสัมพันธ์ ซึ่งเป็นการสื่อสารประเภทหนึ่งที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ในการบอกกล่าวหรือเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้สาธารณชน รับรู้ และหรือกลุ่มบุคคลเป้าหมาย ได้รับทราบถึงนโยบาย วัตถุประสงค์ การดำเนินงาน ผลงาน และกิจกรรมต่าง ๆ ของกองบัญชาการกองทัพไทย ซึ่งในปัจจุบันได้ให้ความสำคัญกับการประชาสัมพันธ์ควบคู่ไปกับการปฏิบัติการกิจ ต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างการรับรู้และทำความเข้าใจกับ ประชาชน เกี่ยวกับประเด็นต่าง ๆ ที่กองบัญชาการกองทัพไทย ต้องการสื่อสาร เผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ ผ่าน กิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนสามารถรับข้อมูลข่าวสาร ได้อย่างถูกต้อง อีกทั้งยังเป็นการลดความเสี่ยงที่อาจเกิดจาก การบิดเบือนข้อเท็จจริงของสื่อ และเป็นการป้องกันการ

เข้าใจผิดของสาธารณชน ที่อาจจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสีย ต่อภาพลักษณ์ของกองบัญชาการกองทัพไทย

จากการศึกษานำร่อง (Pilot Study) เกี่ยวกับสภาพ ปัญหาปัจจุบันของกรมกิจการพลเรือนทหาร กองบัญชาการ กองทัพไทย ด้วยการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจำนวนหนึ่ง พบว่า ประชาชนรับรู้และเข้าใจเกี่ยวกับนโยบาย วัตถุประสงค์ การดำเนินงาน และกิจกรรมต่าง ๆ ของส่วนราชการ ในกองบัญชาการกองทัพไทยผ่านทุกช่องทางการประชาสัมพันธ์ ของกองทัพ มีแนวโน้มลดน้อยลงอย่างมาก ทั้งนี้เป็นเพราะ การเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของ ประชาชนที่หันมาใช้สื่อโซเชียลมีเดียมากขึ้น ประกอบกับ เนื้อหาข่าวสารเกี่ยวกับกองทัพยังไม่สอดคล้องไปในทิศทาง เดียวกันกับแนวโน้มการนำเสนอบนแพลตฟอร์มโซเชียล มีเดียต่าง ๆ จึงทำให้ไม่ได้รับความสนใจจากประชาชน

รวมทั้งการสื่อสารที่ไม่ตรงกลุ่มเป้าหมาย เช่น การใช้ภาษาและวิธีการสื่อสารอาจไม่เหมาะสมหรือยากต่อการทำความเข้าใจ จึงทำให้การรับรู้และการเข้าถึงลดลง นอกจากนี้การประชาสัมพันธ์ภายใต้สภาพแวดล้อมเทคโนโลยีดิจิทัลเกิดใหม่ได้เปลี่ยนแปลงรูปแบบวิธีการ และกระบวนการทำงานของกองทัพสู่การเป็นกองทัพดิจิทัล กองทัพจึงต้องปรับตัวในทุกมิติทั้งในส่วนของโครงสร้างของกองทัพ การปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานให้รองรับการเป็นกองทัพดิจิทัล รวมทั้งการสร้างการรับรู้เกี่ยวกับกองทัพในภาคประชาชนในวิถีดิจิทัล ชโลธร มงคล (2562) ชี้ว่า การเผยแพร่สารสนเทศผ่านช่องทางการประชาสัมพันธ์ของกองทัพมีความสอดคล้องกับการใช้กลยุทธ์การประชาสัมพันธ์ในยุคการเปลี่ยนแปลงฉับพลันของข้อมูลข่าวสาร ซึ่งมีอิทธิพลต่อการรับรู้สารสนเทศกิจการพลเรือนทหาร

จากความเป็นมาของสภาพปัญหาและบริบทแวดล้อมดังกล่าวแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจึงประสงค์จะศึกษาและนำเสนอแนวทางที่เหมาะสมในการสร้างการรับรู้สารสนเทศกิจการพลเรือนทหารของประชากรไทยผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการประชาสัมพันธ์ในยุคดิจิทัล รวมทั้งตอบสนองตามนโยบายในการพัฒนากองบัญชาการกองทัพไทยสู่การเป็น Smart Headquarters ผู้วิจัยคาดหวังว่า ผลการวิจัยนี้จะนำไปสู่การปรับรูปแบบและแนวทางในการประชาสัมพันธ์กิจการกองทัพไทยสู่ประชาชนบนแพลตฟอร์มดิจิทัล เพื่อเพิ่มพูนภาพลักษณ์การเป็นสมาร์ตกองบัญชาการกองทัพไทย

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับการรับรู้สารสนเทศกิจการพลเรือนทหารของประชากรไทยผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลในมิติการเปิดรับ การเลือกรับรู้ และการเลือกจดจำ 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้สารสนเทศกิจการ

พลเรือนทหาร และ 3) นำเสนอแนวทางที่เหมาะสมในการสร้างการรับรู้สารสนเทศกิจการพลเรือนทหารผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลในภาคประชาชน

สมมติฐานการวิจัย

H₁: คุณลักษณะทางประชากรศาสตร์ (DEMOG) ส่งผลต่อการรับรู้สารสนเทศกิจการพลเรือนทหารผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลในมิติการเปิดรับ การเลือกรับรู้ และการเลือกจดจำ (SE)

H₂: คุณลักษณะทางประชากรศาสตร์ (DEMOG) ส่งผลต่อการเลือกรับรู้ผ่านช่องทางดิจิทัล (SP)

H₃: คุณลักษณะทางประชากรศาสตร์ (DEMOG) ส่งผลต่อการเลือกจดจำผ่านช่องทางดิจิทัล (SR)

H₄: การรับรู้สารสนเทศกิจการพลเรือนทหารผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลในมิติการเปิดรับ การเลือกรับรู้ และการเลือกจดจำ (SE) ส่งผลต่อแนวทางที่เหมาะสมในการสร้าง

การรับรู้สารสนเทศกิจการพลเรือนทหารของประชากรไทยผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลในภาคประชาชน (APPRO)

H₅: การเลือกรับรู้ผ่านช่องทางดิจิทัล (SP) ส่งผลต่อแนวทางที่เหมาะสมในการสร้างการรับรู้สารสนเทศกิจการพลเรือนทหารของประชากรไทยผ่านนวัตกรรมดิจิทัลในภาคประชาชน (APPRO)

H₆: การเลือกจดจำผ่านช่องทางดิจิทัล (SR) มีอิทธิพลต่อแนวทางที่เหมาะสมในการสร้างการรับรู้สารสนเทศกิจการพลเรือนทหารของประชากรไทยผ่านนวัตกรรมดิจิทัลในภาคประชาชน (APPRO)

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านทฤษฎี หลักการ และแนวคิด ที่เป็นพื้นฐานของการวิจัย ได้แก่ ทฤษฎีการเปิดรับข่าวสาร (Selective Exposure) และทฤษฎีการรู้เท่าทันดิจิทัล (Digital Literacy)

2. ขอบเขตด้านประชากรการวิจัย ได้แก่ ประชากรไทยที่เข้าถึงบริการอินเทอร์เน็ตได้ในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานภาค 1 ถึงภาค 5 หน่วยบัญชาการทหารพัฒนากองบัญชาการกองทัพไทย ทั้ง 42 พื้นที่

3. ขอบเขตด้านตัวแปรการวิจัย ประกอบด้วย (ก) ตัวแปรอิสระ คือ คุณลักษณะทางประชากรศาสตร์ของประชากรการวิจัย (ข) ตัวแปรที่ทำหน้าที่เป็นทั้งตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ได้แก่ การรับรู้สารสนเทศกิจการพลเรือนทหาร ผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลในมิติการเปิดรับ การเลือกรับรู้

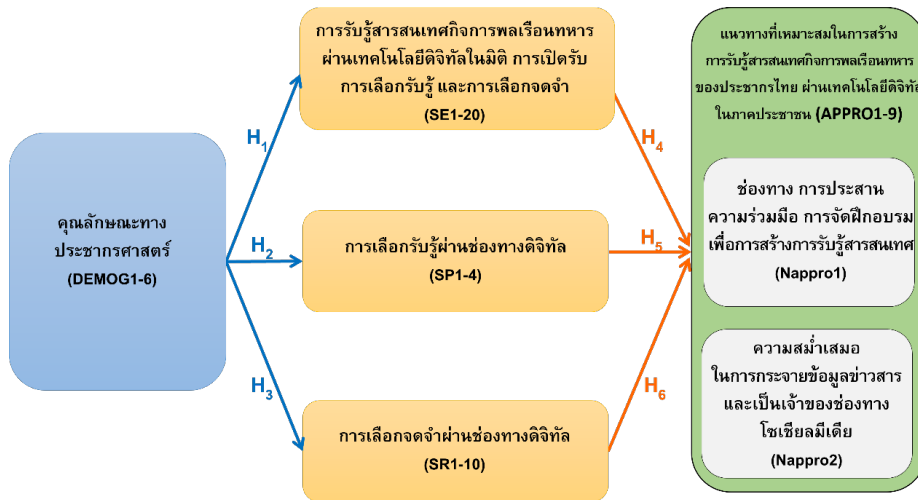
และการเลือกจดจำ การเลือกรับรู้ผ่านช่องทางดิจิทัล และการเลือกจดจำผ่านช่องทางดิจิทัล และ (ค) ตัวแปรตาม คือ แนวทางที่เหมาะสมในการสร้างการรับรู้สารสนเทศกิจการพลเรือนทหารของประชากรไทยผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยพัฒนารอบแนวคิดตามขอบเขตด้านทฤษฎี หลักการ แนวคิดและทฤษฎีการเปิดรับข่าวสารและทฤษฎีการรู้เท่าทันดิจิทัล ดังภาพ

ภาพ

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากกรอบแนวคิดการวิจัย มีคำอธิบายตัวแปรย่อย ดังนี้

คุณลักษณะทางประชากรศาสตร์ (Demographic: DEMOG) ประกอบด้วย DEMOG1 (เพศสภาพ), DEMOG2 (อายุ), DEMOG3 (ระดับการศึกษา), DEMOG4 (กลุ่มอาชีพ), DEMOG5 (รายได้), และ DEMOG6 (ภูมิฐานะ)

การรับรู้สารสนเทศกิจการพลเรือนทหาร ผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลในมิติ การเปิดรับ การเลือกรับรู้ และการเลือกจดจำ (Selective Exposure: SE) ประกอบด้วย ตัวแปรย่อย ดังนี้

SE1 การเปิดรับข่าวสาร คลิปวิดีโอเกี่ยวกับกิจการพลเรือนทหารที่เผยแพร่ผ่านโซเชียลมีเดีย (เฟซบุ๊ก, เอกซ์ (ทวิตเตอร์เดม), อินสตาแกรม, ติ๊กต็อก, โลง์ และยูทูบ), สถานีวิทยุโทรทัศน์ กองทัพบก (ททบ.5) และช่องทางอื่น ๆ

SE2 การเลือกที่จะรับรู้ข้อมูลข่าวสารการลงพื้นที่พบปะประชาชนของหน่วยงานทหารตามเหตุการณ์เฉพาะหน้าที่เกิดขึ้นกระตุ้นพื้นที่เผยแพร่ผ่านโซเชียลมีเดีย เช่น ภัยพิบัติทางธรรมชาติ, การอพยพแรงงานจากพื้นที่สู้รบในต่างประเทศ และเหตุการณ์เฉพาะกิจอื่น ๆ ฯลฯ ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและชุมชน

SE3 คลิปการแสดงดนตรีของวงดนตรีทหารในชุมชน และเผยแพร่ผ่านโซเชียลมีเดีย ทำให้จดจำภาพลักษณ์ทหารได้ไม่ลืม

SE4 จำนวนครั้งโดยเฉลี่ยใน 1 สัปดาห์ มีการเปิดรับข่าวสารกิจการพลเรือน เช่น คลิปวิดีโอเกี่ยวกับกิจการพลเรือนทหารที่เผยแพร่ผ่านโซเชียลมีเดีย (เฟซบุ๊ก, เอกซ์ หรือทวิตเตอร์เดม, อินสตาแกรม, ติ๊กต็อก, โลง์ และยูทูบ), ททบ.5 และช่องทางอื่น ๆ

SE5 การเปิดรับข่าวสารกิจการพลเรือนทหารผ่านช่องทางโซเชียลมีเดีย เช่น เฟซบุ๊ก, เอกซ์หรือทวิตเตอร์เด็ม, อินสตาแกรม, ดิกต็อก, ไลน์, ยูทูบ

SE6 การเปิดรับข่าวสารกิจการพลเรือนทหารผ่านช่องทางเว็บไซต์ของกรมกิจการพลเรือนทหาร รวมทั้งเว็บไซต์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

SE7 การเปิดรับข่าวสารกิจการพลเรือนทหารผ่านช่องทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (อีเมล)

SE8 การเปิดรับข่าวสารกิจการพลเรือนทหารผ่านช่องทางวิทยุกระจายเสียง

SE9 การเปิดรับข่าวสารกิจการพลเรือนทหารผ่านช่องทางวิทยุโทรทัศน์

SE10 การเปิดรับข่าวสารกิจการพลเรือนทหารผ่านหอกระจายข่าวในชุมชน

SE11 การเปิดรับข่าวสารกิจการพลเรือนทหารผ่านช่องทางสื่อสิ่งพิมพ์ทั้งในรูปแบบกระดาษและรูปแบบออนไลน์

SE12 การเปิดรับข่าวสารกิจการพลเรือนทหารผ่านช่องทางบอร์ดประชาสัมพันธ์ของชุมชน

SE13 การเปิดรับข่าวสารกิจการพลเรือนทหารผ่านช่องทางผู้มีชื่อเสียงและผู้มีอิทธิพลในโลกออนไลน์ (อินฟลูเอนเซอร์)

SE14 ข่าวสารกิจการพลเรือนทหารด้าน การพิทักษ์เทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ เช่น กิจกรรมเฉลิมพระเกียรติ, อาเศียรวาท และพระราชพิธีต่าง ๆ

SE15 ข่าวสารกิจการพลเรือนทหารด้านการป้องกันประเทศ เช่น การปฏิบัติการร่วมเหล่าทัพและสำนักงานตำรวจแห่งชาติ การฝึกซ้อมกองทัพบกไทย การฝึกซ้อม/ผสมคอบร้าโกลด์ และการตรวจเยี่ยมและบำรุงขวัญหน่วยปฏิบัติงานในพื้นที่ชายแดน

SE16 ข่าวสารกิจการพลเรือนทหารด้านการส่งเสริมปลูกฝังอุดมการณ์ความรักชาติ เช่น การจัดฝึกอบรมโครงการเยาวชนไทยร่วมใจพัฒนาชาติ โครงการเยาวชนไทยรู้รักสามัคคีเพื่อสร้างความปรองดองสมานฉันท์ของคนในชาติ

SE17 ข่าวสารกิจการพลเรือนทหารด้านการบรรเทาสาธารณภัย เช่น ปฏิบัติการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากภัยพิบัติทางธรรมชาติ เช่น น้ำท่วม ภัยแล้ง ภัยหนาว

SE18 ข่าวสารกิจการพลเรือนทหารด้านการพัฒนาประเทศ เช่น งานพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร งานก่อสร้างและซ่อมแซมเส้นทางคมนาคม

SE19 ข่าวสารกิจการพลเรือนทหารด้านการช่วยเหลือประชาชน เช่น การจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินด้านความมั่นคง กรณีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

SE20 การเปิดรับ เลือกสรร และจดจำ เนื้อหาข่าวสารกิจการพลเรือนทหารด้านการสนับสนุนงานตามโครงการพระราชดำริ เช่น กิจกรรมการสร้างจิตสำนึกและปลูกฝังอุดมการณ์มีความจงรักภักดี ปกป้อง พิทักษ์รักษา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ การฝึกอบรมโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สำหรับประเทศเพื่อนบ้าน โครงการบรรยายหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การเลือกรับรู้ผ่านช่องทางดิจิทัล (Selective Perception: SP) ประกอบด้วย ตัวแปรย่อย ดังนี้

SP1 กรมกิจการพลเรือนทหารมีทักษะความรู้ความชำนาญที่จะสื่อสารกับประชาชน

SP2 การติดต่อประต้อ หรือวินิจฉัยเรื่องราวต่าง ๆ เพื่อประมาณการหรือผลลัพธ์ได้ทุกครั้งที่เกิดกรมกิจการพลเรือนทหารประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทั่วไปได้ทราบข้อมูลข่าวสารของกองบัญชาการกองทัพไทย

SP3 การจำแนกข้อมูลประเภทต่าง ๆ และจัดลำดับความสำคัญได้ทุกครั้งที่เกิดกรมกิจการพลเรือนทหารประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทั่วไปได้ทราบข้อมูลข่าวสารของกองทัพไทย

SP4 หลังจากได้รับข้อมูลข่าวสารการประชาสัมพันธ์จากกรมกิจการพลเรือนทหารแล้ว สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตในสังคมปัจจุบัน

การเลือกจดจำผ่านช่องทางดิจิทัล (Selective Retention: SR) ประกอบด้วยตัวแปรย่อยดังนี้

SR1 การให้ความสนใจลักษณะเนื้อหาข้อมูลข่าวสาร

กิจการพลเรือนทหารด้านการพิทักษ์เทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

SR2 การไม่ให้ความสนใจเนื้อหาข้อมูลข่าวสารกิจการพลเรือนทหารด้านการป้องกันประเทศเป็นเรื่องใกล้เคียงปัญหาปากท้องสำคัญกว่า

SR3 ลักษณะเนื้อหาข้อมูลข่าวสารกิจการพลเรือนทหารด้านการส่งเสริมปลูกฝังอุดมการณ์ความรักชาติไม่ดูจริงจัง จึงไม่ก่อให้เกิดความสนใจ

SR4 ความต้องการเข้าถึงเนื้อหาข้อมูลข่าวสารกิจการพลเรือนทหารด้านการบรรเทาสาธารณภัยเพราะสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน

SR5 ลักษณะการนำเสนอเนื้อหาข้อมูลข่าวสารกิจการพลเรือนทหารด้านการพัฒนาประเทศและการช่วยเหลือประชาชน ไม่มีส่วนโน้มน้าวให้ติดตาม

SR6 เนื้อหาด้านการพิทักษ์เทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ที่กรมกิจการพลเรือนทหารเผยแพร่ สอดคล้องกับความสนใจและง่ายต่อการจดจำ

SR7 เนื้อหาด้านการป้องกันประเทศที่กรมกิจการพลเรือนทหารเผยแพร่ผ่านช่องทางต่าง ๆ มีสาระให้เลือกจดจำและสอดคล้องกับความสนใจ

SR8 เนื้อหาด้านการส่งเสริมปลูกฝังอุดมการณ์ความรักชาติที่ท่านเลือกจดจำ สอดคล้องกับความสนใจ

SR9 เนื้อหาด้านการบรรเทาสาธารณภัยที่ท่านเลือกจดจำ สอดคล้องกับความสนใจ

SR10 เนื้อหาด้านการพัฒนาประเทศและการช่วยเหลือประชาชน สอดคล้องกับความสนใจ

แนวทางที่เหมาะสมในการรับรู้สารสนเทศกิจการพลเรือนทหารของประชากรไทยผ่านนวัตกรรมดิจิทัล (Approach: APPRO) ประกอบด้วย ตัวแปรย่อย ดังนี้

Nappro1 ช่องทางการประสานความร่วมมือ การจัดฝึกอบรมเพื่อการสร้างการรับรู้สารสนเทศ

Nappro2 ความสม่ำเสมอในการกระจายข้อมูลข่าวสารและเป็นเจ้าของช่องทางโซเชียลมีเดีย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ประชากรไทยอาศัยอยู่ในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานภาค 1-5 หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา กองบัญชาการกองทัพไทย จำนวน 42 พื้นที่ จำนวน 8,075,963 คน (กรมการปกครอง, สำนักบริหารการทะเบียน, 2567) ใช้สูตรคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 384 คน

ผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างแบบมีความน่าจะเป็น (Probability Sampling) กระจายตามพื้นที่ (Area Sampling) ด้วยการสุ่มอย่างง่าย จากนั้นแจกแจงแบบสอบถามในรูปแบบภูมิลักษณ์ รวมทั้งแจกแบบสอบถามไปยังตัวอย่างโดยตรงด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามกลับคืนรวมทั้งสิ้น 415 ฉบับ ผู้วิจัยได้นำส่วนต่างดังกล่าว มาแจกแจงความถี่พบว่า มีการแจกแจงปกติ จึงได้นำมาประมวลผลทั้งหมด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง แบบสอบถาม ประกอบด้วย 4 ตอน คือ ตอนที่ 1 ระดับการรับรู้สารสนเทศกิจการพลเรือนทหารของประชากรไทยผ่านนวัตกรรมดิจิทัลในมิติการเปิดรับการเลือกรับรู้ และการเลือกจดจำ จำนวน 20 ข้อ ตอนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้สารสนเทศกิจการพลเรือนทหารผ่านนวัตกรรมดิจิทัลในมิติการเปิดรับการเลือกรับรู้ และการเลือกจดจำ จำนวน 14 ข้อ ตอนที่ 3 แนวทางที่เหมาะสมในการสร้างการรับรู้สารสนเทศกิจการพลเรือนทหารของ

ประชากรไทยผ่านนวัตกรรมดิจิทัลในภาคประชาชน จำนวน 9 ข้อ และตอนที่ 4 ข้อมูลคุณลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 6 ข้อ รวมจำนวนข้อคำถามทั้งสิ้น 49 ข้อ แบบสอบถามนี้ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงทั้งในเชิงเนื้อหาและโครงสร้างจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน (ได้ค่าดัชนี Content Validity Index: CVI โดยรวมทั้งฉบับเท่ากับ 0.90) แสดงว่าแบบสอบถามมีความเที่ยงในระดับดีมาก นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้ปรับแก้ตามคำแนะนำของ

ผู้ทรงคุณวุฒิไปปรับใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คนแรก จากนั้นนำผลที่ได้ไปคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค) ผลการคำนวณพบว่า

ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา เท่ากับ 0.85 แสดงว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นในระดับสูง สามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามได้

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติ สถิติที่ใช้คือ 1) สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย การแจกแจงความถี่, ร้อยละ, ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อประมวลผลข้อมูลเบื้องต้น และ 2) สถิติเชิงอนุมานเพื่อทดสอบสมมติฐาน ประกอบด้วย (ก) การทดสอบที (t-test) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ใช้ทดสอบชุดข้อมูลที่มีการแจกแจงแบบปกติ (ข) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ใช้ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มประชากรที่มีตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปร (ค) การวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นแบบพหุ (Multiple Linear Regression) เพื่อทดสอบอิทธิพลของตัวแปรอิสระต่อตัวแปรตาม อนึ่ง ก่อนการทดสอบการวิเคราะห์

การถดถอยเชิงเส้นแบบพหุ ผู้วิจัยได้ตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของชุดข้อมูลว่า เป็นไปตามคุณสมบัติในการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นแบบพหุ ผลการตรวจสอบพบว่า เป็นไปตามคุณสมบัติทั้ง 5 ประการ คือ 1) ชุดข้อมูลมีการแจกแจงเป็นปกติ ข้อมูลไม่มีความสัมพันธ์กันภายใน (No Auto-correlation) พิจารณาจากค่า Durbin-Watson ที่อยู่ระหว่าง 1.5-2.5 2) ตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กัน (No Multicollinearity) พิจารณาจากค่า Tolerance ซึ่งเข้าใกล้ 1 3) ค่าความคลาดเคลื่อนที่เกิดจากการพยากรณ์มีการแจกแจงปกติ 4) ค่าความคลาดเคลื่อนที่เกิดจากการพยากรณ์มีค่าเฉลี่ยเท่ากับศูนย์ และ 5) ค่าความคลาดเคลื่อนที่เกิดจากการพยากรณ์มีความแปรปรวนคงที่

ผลการวิจัย

1. ภูมิหลังของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 49.88) มีช่วงอายุมากกว่า 31-40 ปี (ร้อยละ 41.00) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 64.99) ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับราชการและทำงานในรัฐวิสาหกิจ มีรายได้รวมต่อเดือน เกิน 25,000 บาท (ร้อยละ 63.79) และส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคกลาง (ร้อยละ 30.94)

2. ระดับการรับรู้สารสนเทศกิจการพลเรือนทหารของประชากรไทย ผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลในมิติการเปิดรับการเลือกรับรู้ และการเลือกจดจำ

จากการวิจัยพบว่า ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีระดับการรับรู้สารสนเทศกิจการพลเรือนทหารผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลในมิติการเปิดรับการเลือกรับรู้ และการเลือกจดจำในระดับปานกลาง ($M=2.67, S.D.=0.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่รับรู้ข่าวสารในระดับปานกลางในด้านการสนับสนุนงานตามโครงการ

พระราชดำริ ($M=3.14, S.D.=1.15$) รองลงมาคือ การลงพื้นที่พบปะประชาชน ($M=3.09, S.D.=1.12$) และข่าวสารด้านการพัฒนาประเทศ ($M=3.01, S.D.=1.02$) ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม ยังมีกลุ่มตัวอย่างบางส่วนรับรู้สารสนเทศกิจการพลเรือนทหารในระดับน้อยผ่านช่องทางอีเมล ($M=2.15, S.D.=1.14$) และมีความถี่ในการเปิดรับข่าวสารในระดับน้อยที่สุด ($M=1.01, S.D.=1.08$) ตามลำดับ

3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้สารสนเทศกิจการพลเรือนทหาร ผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล ในมิติการเปิดรับการเลือกรับรู้ และการเลือกจดจำ

ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการรับรู้สารสนเทศกิจการพลเรือนทหารผ่านนวัตกรรมดิจิทัลในมิติการเปิดรับการเลือกรับรู้ และการเลือกจดจำในระดับปานกลาง ($M=2.93, S.D.=0.65$) ปัจจัยที่ส่งผลในระดับปานกลางมากที่สุดคือ ปัจจัยที่เป็นระดับการอนุมานและตั้งสมมติฐาน ($M=2.95, S.D.=1.02$) รองลงมาคือ ปัจจัยในด้านระดับความสามารถในการแยกแยะ

($M=2.93, S.D.=0.98$) และระดับความสามารถในการเชื่อมโยง ($M=2.93, S.D.=1.02$) ปัจจัยที่ส่งผลในระดับปานกลาง น้อยที่สุดคือ ระดับความรู้พื้นฐาน ($M=2.90, S.D.1.04$)

4. แนวทางที่เหมาะสมในการสร้างการรับรู้สารสนเทศกิจการพลเรือนทหาร ผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลในภาคประชาชน

แนวทางที่เหมาะสมต่อการสร้างการรับรู้สารสนเทศกิจการพลเรือนทหารผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล 3 อันดับแรก คือ 1) การเลือกจดจำเนื้อหาด้านการบรรเทาสาธารณภัย ($M=3.31, S.D.=1.06$) 2) การปรับปรุงเนื้อหาให้เหมาะสมต่อความต้องการจดจำในประเด็นการพัฒนาประเทศและการช่วยเหลือประชาชน ($M=3.31, S.D.=1.09$) และ 3) การปรับปรุงเนื้อหาให้เหมาะสมต่อความต้องการจดจำในประเด็นการบรรเทาสาธารณภัย ($M=3.16, S.D.=1.02$) ตามลำดับ

5. ผลการทดสอบสมมติฐาน

5.1 ผลการทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติทดสอบ t-test

จากการทดสอบสมมติฐานพบว่า ระดับรายได้ของผู้ตอบแบบสอบถามส่งผลต่อการรับรู้สารสนเทศกิจการพลเรือนทหารผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลในมิติการเปิดรับการเลือกรับรู้ และการเลือกจดจำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง

แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ (สมการ) จำนวน 6 สมการ

สมมติฐาน	สมการ	ขนาดอิทธิพล (R^2)
$H_{4.1}$	(Nappro1) = $-1.402 + 0.122(SE3) + 0.185(SE5) - 0.153(SE7) - 0.191(SE10) + 0.094(SE11) + 0.190(SE14) + 0.146(SE20)$	ร้อยละ 16.6
$H_{4.2}$	(Nappro2) = $-1.365 + 0.118(SE1) + 0.111(SE2) + 0.14(SE9) + 0.129(SE10) - 0.104(SE11) + 0.118(SE20)$	ร้อยละ 28.2
$H_{5.1}$	(Nappro1) = $-1.029 + 0.163(SP1) + 0.191(SP2)$	ร้อยละ 70
$H_{5.2}$	(Nappro2) = $-1.571 + 0.221(SP1) + 0.318(SP4)$	ร้อยละ 24.6
$H_{6.1}$	(Nappro2) = $-1.987 + 0.114(SR2) + 0.123(SR3) + 0.385(SR4)$	ร้อยละ 23.8
$H_{6.2}$	(Nappro2) = $-1.333 + 0.122(SR1) - 0.082(SR5) + 0.157(SR6) + 0.237(SR8)$	ร้อยละ 26.4

ที่ระดับ .05 ($t_{415} = 2.543, p\text{-value} = .011$) และส่งผลต่อการเลือกจดจำผ่านช่องทางดิจิทัล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ($t_{415} = 2.042, p\text{-value} = .042$)

5.2 ผลการทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA)

5.2.1 กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศ, ระดับการศึกษา, อาชีพ, และภูมิภาคต่าง แตกต่างกัน ส่งผลต่อการรับรู้สารสนเทศกิจการพลเรือนทหารผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลในมิติการเปิดรับ การเลือกรับรู้ และการเลือกจดจำ (SE) แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5.2.2 กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ และอาชีพ แตกต่างกัน ส่งผลต่อการเลือกรับรู้ผ่านช่องทางดิจิทัล (SP) แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5.2.3 กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ แตกต่างกัน ส่งผลต่อการเลือกจดจำผ่านช่องทางดิจิทัล (SR) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5.3 ผลการทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์ถดถอยเชิงเส้นแบบพหุ (Multiple Linear Regression)

จากการทดสอบสมมติฐาน ทำให้ได้แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ (สมการ) จำนวน 6 สมการ ดังตารางข้างล่างนี้

จากตารางข้างต้น จะพบว่าสมมติฐานที่ 5.1 ตัวแปร SP1 (กรมกิจการพลเรือนทหารมีทักษะความรู้ความชำนาญที่จะสื่อสารกับประชาชน) และตัวแปร SP2 (รวบรวมหรือวินิจฉัยเรื่องราวต่าง ๆ เพื่อประมาณการหรือผลลัพธ์) มีอิทธิพลต่อช่องทาง การประสานความร่วมมือ การจัดฝึกอบรมเพื่อการสร้างการรับรู้สารสนเทศ (Nappro1) สูงถึงร้อยละ 70 (พิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2))

สรุปและอภิปรายผล

จากข้อค้นพบในการวิจัย กรมกิจการพลเรือนทหารกองบัญชาการกองทัพไทย สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนา ระดับการรับรู้สารสนเทศกิจการพลเรือนทหารของประชาชนไทย ผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล ในมิติการเปิดรับการเลือกรับรู้ และการเลือกจดจำ ดังนี้

1. เพศสภาพ, ระดับการศึกษา, อาชีพ และภูมิสำเนาของผู้ตอบแบบสอบถามส่งผลต่อการรับรู้สารสนเทศกิจการพลเรือนทหารผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลในมิติการเปิดรับการเลือกรับรู้ และการเลือกจดจำ (SE) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความแตกต่างทางเพศสามารถมีอิทธิพลต่อวิธีที่บุคคลรับรู้และประมวลผลข้อมูลตามบรรทัดฐานและความคาดหวังทางสังคม อีกทั้งการศึกษาของบุคคลสามารถหล่อหลอมทักษะการคิดเชิงวิพากษ์และการวิเคราะห์สามารถส่งผลต่อวิธีการตีความข้อมูล การศึกษาในระดับที่สูงขึ้นมักสัมพันธ์กับความสามารถในการประมวลผลข้อมูลที่ซับซ้อนมากขึ้น (Qazi et al., 2022) นอกจากนี้ เพศสภาพและความรู้ด้านอาชีพสามารถมีอิทธิพลต่อความชอบได้เช่นกัน รวมทั้งลักษณะ ของงานสามารถกำหนดว่า ข้อมูลใดมีความเกี่ยวข้องหรือมีค่ามากที่สุด (Master & Barth, 2022) ความรู้และประสบการณ์ด้านอาชีพสามารถกำหนดวิธีที่บุคคลจัดลำดับความสำคัญและตีความข้อมูล บรรทัดฐานและค่านิยมทางวัฒนธรรมจากภูมิสำเนาเดิมของคน ๆ หนึ่ง สามารถส่งผลต่อการรับรู้ได้ อย่างลึกซึ้ง (Qazi et al., 2022) อาจกล่าวได้ว่าภูมิหลังทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกันสามารถนำไปสู่การตีความข้อมูลเดียวกันที่แตกต่างกัน

2. ช่วงอายุและกลุ่มอาชีพส่งผลต่อการเลือกรับรู้ผ่านช่องทางดิจิทัล (SP) อาจเนื่องมาจากอายุและอาชีพมีอิทธิพล

อย่างไรก็ตาม เมื่อตัวแปร SP1 และ SP2 มีค่าเป็น 0 ตัวแปร Nappro1 จะมีค่าลดลง 1.029 หน่วย (พิจารณาจากเครื่องหมายลบหน้าค่าคงที่ของสมการ) เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ SP1 และ SP2 ซึ่งมีค่าเป็นบวก แสดงว่าช่องทาง การประสานความร่วมมือ การจัดฝึกอบรม เพื่อการสร้างการรับรู้สารสนเทศ (Nappro1) จะมีค่าเพิ่มขึ้น 0.163 และ 0.191 ตามลำดับ

อย่างมากต่อวิธีที่บุคคลเลือกข้อมูลผ่านช่องทางดิจิทัล เป็นผลมาจากความแตกต่างในความคุ้นเคยทางเทคโนโลยีความสามารถทางปัญญา และความต้องการทางวิชาชีพ ในมิติอายุที่ต่างกัน คนรุ่นใหม่มักเข้าใจดิจิทัลมากกว่าและใช้เวลากับช่องทางดิจิทัลมากกว่าเมื่อเทียบกับคนรุ่นเก่า ความคุ้นเคยกับเทคโนโลยีนี้มักนำไปสู่ความพึงพอใจในแหล่งข้อมูลดิจิทัลจากผลการวิจัยในปี ค.ศ. 2021 ชี้ว่า คนที่มีอายุระหว่าง 16-34 ปี ใช้เวลากับสื่อดิจิทัลถึง ร้อยละ 78 (Manafy, 2022) อาชีพการงานที่แตกต่างกันเข้าถึงข้อมูลบางประเภทแตกต่างกัน ตัวอย่างเช่น ผู้เชี่ยวชาญในสาขาที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีอาจจัดลำดับความสำคัญของแหล่งข้อมูลดิจิทัลสำหรับการอัปเดตและการวิจัยล่าสุด ในขณะที่ผู้ที่อยู่ในสาขาแบบดั้งเดิมอาจพึ่งพาแหล่งดิจิทัลและไม่ใช้ดิจิทัลผสมกัน (The Organization for Economic Co-operation and Development [OECD], 2019) นอกจากนี้ การเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลยังนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในชุดทักษะการทำงาน ด้วยเหตุที่ว่าทักษะเฉพาะทางและทักษะทางสังคมทวีความสำคัญมากขึ้นเรื่อย ๆ (Kiener et al., 2024)

3. ช่วงอายุ ระดับการศึกษา และกลุ่มอาชีพ ส่งผลต่อการเลือกจดจำผ่านช่องทางดิจิทัล (SR) เนื่องจากความแตกต่างในความสามารถทางปัญญา ความคุ้นเคยกับเทคโนโลยี และความต้องการทางวิชาชีพ ในมิติความสามารถทางปัญญา เช่น ความจำและความสนใจ มีแนวโน้มที่จะลดลงตามอายุ ซึ่งส่งผลต่อการรับรู้ข้อมูล (National Institute on Aging [NIA], 2023) ผู้สูงอายุ อาจพบว่าการจดจำข้อมูลเป็นเรื่องยากกว่าเมื่อเทียบกับคนหนุ่มสาว (Rhodes et al., 2019) อย่างไรก็ตาม ระดับการศึกษาที่สูงขึ้นยอมทำให้

ทักษะการประมวลผลข้อมูลดีขึ้นและความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณดีขึ้นเช่นกัน บุคคลที่มีการศึกษามากจะเชี่ยวชาญในการรับรู้และประเมินข้อมูลอย่างถูกต้อง (Timotheou et al., 2023) การประกอบอาชีพที่แตกต่างกันมีความต้องเข้าถึงข้อมูลประเภทเฉพาะ (Acharjee & Maity, 2017) ตัวอย่างเช่น ผู้เชี่ยวชาญในสาขาที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีอาจจัดลำดับความสำคัญของแหล่งข้อมูลดิจิทัลสำหรับการอัปเดตและการวิจัยที่ทันสมัยที่สุด (Tolan et al., 2021)

4. การเลือกรับรู้ผ่านช่องทางดิจิทัล (SP) ส่งผลต่อช่องทาง การประสานความร่วมมือ การจัดฝึกอบรม เพื่อการสร้างการรับรู้สารสนเทศ (Nappro1) นอกจากนี้ยังส่งผลต่อความสม่ำเสมอในการกระจายข้อมูลข่าวสาร และเป็นเจ้าของช่องทางโซเชียลมีเดีย (Nappro2) ทั้งนี้ เป็นเพราะช่องทางดิจิทัลมักให้ข้อมูลจำนวนมากที่สามารถปรับให้เหมาะสมกับความต้องการของแต่ละบุคคล ซึ่งนำไปสู่การเปิดรับสารสนเทศแบบเลือกสรรและเสริมสร้างความเชื่อที่มีอยู่ (Shanmugasundaram & Tamilarasu, 2023; Kirjakovski, 2023) สิ่งนี้อาจส่งผลต่อวิธีที่บุคคลรับรู้ข้อมูลและช่องทางที่เลือกจะมีส่วนร่วม (Kirjakovski, 2023) ในมิติการประสาน

ความร่วมมือ เครื่องมือดิจิทัลอำนวยความสะดวกในการทำงานร่วมกันโดยอนุญาตให้บุคคลแบ่งปันข้อมูลและทำงานร่วมกันแบบเรียลไทม์ สิ่งนี้สามารถเพิ่มการรับรู้ข้อมูลว่ามีความน่าเชื่อถือและมีคุณค่ามากขึ้นเมื่อมีการผลิตและทบทวนร่วมกัน (Smith, 2025) ในด้านการฝึกอบรม ช่องทางดิจิทัลมีแหล่งข้อมูลการฝึกอบรมที่หลากหลาย ตั้งแต่หลักสูตรออนไลน์ไปจนถึงการสัมมนาผ่านเว็บ ซึ่งสามารถส่งผลต่อการรับรู้และเก็บรักษาข้อมูล ลักษณะการโต้ตอบของการฝึกอบรมดิจิทัลสามารถนำไปสู่ประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีส่วนร่วมและมีประสิทธิภาพมากขึ้น (Dantes & McBain, 2024) ในด้านการแพร่กระจายข้อมูลอย่างรวดเร็วผ่านช่องทางดิจิทัลสามารถขยายผลกระทบได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งแพลตฟอร์มโซเชียลมีเดียสามารถเผยแพร่ข้อมูลได้อย่างรวดเร็วและกว้างขวางซึ่งส่งผลต่อการรับรู้และพฤติกรรมของสาธารณชน (Fiveable, 2024) ในด้านการเป็นเจ้าของช่องทางโซเชียลมีเดีย แพลตฟอร์มโซเชียลมีเดียให้ความรู้สึกเป็นเจ้าของและเป็นชุมชน ซึ่งสามารถส่งผลต่อการรับรู้และแบ่งปันข้อมูล ผู้ใช้มักจะปรับการรับรู้ของตนให้สอดคล้องกับบรรทัดฐานและค่านิยมของชุมชนออนไลน์ (Pérez-Torres, 2024)

แนวทางการประยุกต์ใช้ผลการวิจัย

กรมกิจการพลเรือนทหารสามารถประยุกต์ใช้ผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ควรเพิ่มความคิดสร้างสรรค์เกี่ยวกับการจัดทำคลิปวิดีโอเกี่ยวกับกิจการพลเรือนทหารเผยแพร่ผ่านโซเชียลมีเดีย เช่น เฟซบุ๊ก, เอกซ์ (ทวิตเตอร์), อินสตาแกรม, ดีกิต็อก, โลง และยูทูบ รวมทั้ง ททบ.5 และช่องทางอื่น ๆ ให้สอดคล้องกับเพศสภาพของกลุ่มผู้รับสาร ช่วงอายุ ระดับการศึกษา รายได้ และภูมิภาคนา ในด้าน ก) การนำเสนอเนื้อหาการลงพื้นที่พบปะประชาชนของหน่วยงานทหารตามเหตุการณ์เฉพาะหน้าที่เกิดขึ้น เช่น ภัยพิบัติทางธรรมชาติ การอพยพแรงงานจากพื้นที่สู้รบในต่างประเทศ และเหตุการณ์เฉพาะกิจอื่น ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและชุมชน ข) การแสดงดนตรีของวงดนตรีทหารในชุมชนและเผยแพร่ผ่านโซเชียลมีเดียเพื่อให้จดจำภาพลักษณ์ทหาร ค) การพิทักษ์เทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ เช่น กิจกรรมเฉลิมพระเกียรติ อาเศียรวาท และพระราชพิธีต่าง ๆ ง) การป้องกันประเทศ เช่น

การปฏิบัติการร่วมเหล่าทัพและสำนักงานตำรวจแห่งชาติ การฝึกกรมกองทัพบกไทย การฝึกกรม/ผสม คอบร้าโกลด์ และการตรวจเยี่ยมและบำรุงขวัญหน่วยปฏิบัติงานในพื้นที่ชายแดน จ) การส่งเสริมปลูกฝังอุดมการณ์ความรักชาติ เช่น การจัดฝึกอบรมโครงการเยาวชนไทยร่วมใจพัฒนาชาติ โครงการเยาวชนไทยรู้รักสามัคคีเพื่อสร้างความปรองดองสมานฉันท์ของคนในชาติ ฉ) การบรรเทาสาธารณภัย เช่น ปฏิบัติการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากภัยพิบัติทางธรรมชาติ ช) การพัฒนาประเทศ เช่น งานพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร งานก่อสร้างและซ่อมแซมเส้นทางคมนาคม

2. ควรพัฒนาทักษะความรู้ความชำนาญที่จะสื่อสารกับประชาชนให้สอดคล้องกับช่วงอายุ และกลุ่มอาชีพของกลุ่มผู้รับสาร เช่น การเปิดช่องทางการสื่อสารให้ประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานภาค 1-5 สามารถเข้าถึง แบ่งปันข้อมูล และแสดงความคิดเห็นเชิงสร้างสรรค์ได้อย่าง

เสรี รวมทั้งสามารถปะติดปะต่อ หรือวินิจฉัยเรื่องราวต่าง ๆ เพื่อประมาณการหรือผลลัพธ์ได้ทุกครั้งที่เกิดภารกิจการพลเรือนทหารประชาสัมพันธ์ สามารถจำแนกข้อมูลประเภทต่าง ๆ และจัดลำดับความสำคัญได้ทุกครั้งที่เกิดภารกิจการพลเรือนทหารประชาสัมพันธ์ให้ทราบ และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตในสังคมปัจจุบันได้

3. ควรปรับเปลี่ยนลักษณะเนื้อหาข้อมูลข่าวสารกิจการพลเรือนทหารด้านการป้องกันประเทศ การส่งเสริมปลูกฝังอุดมการณ์ความรักชาติ การบรรเทาสาธารณภัย การพัฒนาประเทศและการช่วยเหลือประชาชน การพิทักษ์เทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ด้วยการจัด Workshop กำลังพลหรือกองงานที่รับผิดชอบในการพัฒนาเนื้อหาเชิงสร้างสรรค์โดยประสานความร่วมมือกับผู้เชี่ยวชาญทั้งจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ในการฝึกอบรมและให้องค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาเนื้อหาเชิงสร้างสรรค์

และดึงดูดผู้รับสารให้แก่อำกำลังพลหรือกองงานดังกล่าว

4. ควรมีการจัดอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการแบบเจาะกลุ่มย่อยไปยังประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานภาค 1-5 จำแนกตามเพศสภาพ ช่วงอายุ ระดับการศึกษา รายได้ และภูมิสำเนาอย่างต่อเนื่อง จริงจัง และมีการประเมินผลเป็นระยะ ๆ ทั้งนี้ เพื่อให้มั่นใจว่าประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารตามเจตนาของกรมกิจการพลเรือนทหารทุกครั้ง กรมกิจการพลเรือนทหารอาจจะขออาสาสมัครจากภาคประชาชนที่ประเมินตนเองว่าสามารถอนุมาน ตีความ ตีความ และมององค์ความรู้พื้นฐานในด้านการพัฒนาประเทศและการช่วยเหลือประชาชน การบรรเทาสาธารณภัย และการพิทักษ์เทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ เข้ามาเป็นจิตอาสาในการสร้างสรรค์ แบ่งปัน และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ไปยังประชาชนโดยมีกรมกิจการพลเรือนทหารเป็นผู้ให้การสนับสนุนในการขับเคลื่อน

ข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยนี้ พบว่ามีข้อจำกัดในเรื่องของขนาดกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งถือว่าน้อยเกินไปเมื่อเทียบกับจำนวนตัวแปรอิสระที่ใช้ในการวิเคราะห์ ซึ่งอาจส่งผลให้ผลการวิจัยขาดความน่าเชื่อถือในเชิงสถิติ ส่งผลให้ขนาดของผลกระทบ (Effect Size) ไม่ชัดเจน และข้อค้นพบจากงานวิจัยอาจยังไม่สามารถนำไปปรับใช้กับกลุ่มประชากรไทยในวงกว้างได้อย่างสมบูรณ์ในการวิจัยต่อยอดในอนาคต โดยการออกแบบการวิจัยควรมุ่งเจาะประเด็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการลงพื้นที่จริง และควรเพิ่มขนาดกลุ่มตัวอย่างให้เหมาะสม โดยใช้อย่างน้อย 20 กรณีต่อตัวแปรอิสระหนึ่งตัว เพื่อเพิ่มความแม่นยำในการวิเคราะห์และความน่าเชื่อถือของผลการวิจัย รวมทั้งการดำเนินกิจกรรมการสื่อสารข่าวสารจาก กรมกิจการพลเรือนทหาร กับประชาชนทั้งในและนอกพื้นที่ที่รับผิดชอบของสำนักงานภาค 1-5 หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา กองบัญชาการกองทัพไทย

จากนั้นเก็บรวบรวมเชิงลึก ด้วยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง กึ่งโครงสร้าง และไม่มีโครงสร้าง เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์ร่วมกับข้อมูลเชิงปริมาณ เพื่อเพิ่มความแม่นยำจากนั้นนำข้อค้นพบที่ได้ไปสร้างโมเดลการรับรู้ การเลือกจดจำข้อมูลข่าวสารในประเด็นด้านการพัฒนาประเทศและการช่วยเหลือประชาชน การบรรเทาสาธารณภัย และการพิทักษ์เทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ รวมทั้งกำหนดเป็นแนวทางการสื่อสารทางยุทธศาสตร์ของกองทัพไทยในระยะยาว รวมทั้งร่วมมือกับผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อดิจิทัล เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อพัฒนาแพลตฟอร์มหลักในการสื่อสารข้อมูลด้านความมั่นคงของประเทศ อันนำไปสู่การดำเนินงานเชิงบูรณาการเพื่อสร้างความเข้าใจ ซึ่งถือเป็นสิ่งสำคัญที่จะนำมาซึ่งความเชื่อมั่น ความร่วมมือร่วมใจ และความศรัทธาให้สาธารณชนได้อย่างยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

- กรมการปกครอง, สำนักบริหารการทะเบียน. (2567). สถิติประชากรทางการทะเบียนราษฎร (รายเดือน). <https://stat.bora.dopa.go.th/stat/statnew/statMONTH/statmonth/#/view>
- ชโลธร มงคล. (2562). แนวทางการพัฒนาการใช้สื่อเฟสบุ๊คในยุคไทยแลนด์ 4.0 เพื่อการประชาสัมพันธ์ให้เกิดการมีส่วนร่วมระหว่างหน่วยงานราชการและประชาชน: กรณีศึกษา กองทัพบก [วิทยาสตมมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์]. TU Digital Collections. https://digital.library.tu.ac.th/tu_dc/frontend/Info/item/dc:179984
- Acharjee, P. P., & Maity, G. (2017). Influence of Occupation on Information Behaviour. *International Journal of Library and Information Studies*, 7(4), 13-18. <https://www.ijlis.org/abstract/influence-of-occupation-on-information-behaviour-69756.html>
- Dantes, N., & McBain, J. (2024, April 24). *The top 41 education and training programs for channel and partnership professionals*. <https://canalys.com/insights/the-top-41-education-and-training-programs-for-channel-and-partnership-professionals>
- Fiveable. (2024, August 1). *Information Dissemination – AP World History: Modern*. <https://library.fiveable.me/key-terms/ap-world/information-dissemination>
- Kiener, F., Eggenberger, C., & Backes-Gellner, U. (2024). The role of occupational skill sets in the digital transformation: how IT progress shapes returns to specialization and social skills. *Journal of Business Economics*, 94(1), 75–111. <https://doi.org/10.1007/s11573-023-01153-9>
- Kirjakovski, A. (2023). Rethinking perception and cognition in the digital environment. *Frontiers in Cognition Section Perception*, 2, Article 1266404. <https://doi.org/10.3389/fcogn.2023.1266404>
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *educational and psychological measurement*, 30(3), 607-610. <https://doi.org/10.1177/001316447003000308>
- Manafy, M. (2022, February 21). *Digital media behaviors between older and younger generations converge*. <https://digitalcontentnext.org/blog/2022/02/21/digital-media-behaviors-between-older-and-younger-generations-converge/>
- Master, S., & Barth, J. (2022). Do Gender Conformity Pressure and Occupational Knowledge Influence Stereotypical Occupation Preferences in Middle Childhood?. *Frontiers in Education Sec. Educational Psychology*, 6, Article 780815. <https://doi.org/10.3389/feduc.2021.780815>
- National Institute on Aging. (2023, June 27). *How the Aging Brain Affects Thinking*. <https://www.nia.nih.gov/health/brain-health/how-aging-brain-affects-thinking>
- Pérez-Torres, V. (2024). Social media: a digital social mirror for identity development during adolescence. *Current Psychology*, 43, 22170-22180. <https://doi.org/10.1007/s12144-024-05980-z>
- Qazi, A., Hasan, N., Abayomi-Alli, O., Hardaker, G., Scherer, R., Sarker, Y., Paul, S. K., & Maitama, J. Z. (2022). Gender differences in information and communication technology use & skills: a systematic review and meta-analysis. *Education and Information Technologies*, 27, 4225-4258. <https://doi.org/10.1007/s10639-021-10775-x>

- Rhodes, S., Greene, N. R., & Naveh-Benjamin, M. (2019). Age-related differences in recall and recognition: a meta-analysis. *Psychonomic Bulletin & Review*, 26, 1529–1547. <https://doi.org/10.3758/s13423-019-01649-y>
- Shanmugasundaram, M., & Tamilarasu, A. (2023). The impact of digital technology, social media, and artificial intelligence on cognitive functions: A review. *Frontiers in Cognition Section Learning and Cognitive Development*, 2, Article 1203077. <https://doi.org/10.3389/fcogn.2023.1203077>
- Smith, G. (2025, 3 April). *What is Digital Communication: Explained with Examples*. <https://www.theknowledgeacademy.com/blog/digital-communication/>
- The Organisation for Economic Co-operation and Development. (2019). A digital world of work: Transformations of occupations and the implications for skills needs. In *OECD Skills Outlook 2019 Thriving in a Digital World*. (p.37-77). <https://doi.org/10.1787/df80bc12-en>
- Timotheou, S., Miliou, O., Dimitriadis, Y., Sobrino, S. V., Giannoutsou, N., Cachia, R., Monés, A. M., & Ioannou, A. (2023). Impacts of digital technologies on education and factors influencing schools' digital capacity and transformation: A literature review. *Education and Information Technology*, 28, 6695–6726. <https://doi.org/10.1007/s10639-022-11431-8>
- Tolan, S., Pesole, A., Martinez-Plumed, F., Fernandez-Macias, E., Hernandez-Orallo, J., & Gomez, E. (2021). Measuring the Occupational Impact of AI: Tasks, Cognitive Abilities and AI Benchmarks. *Journal of Artificial Intelligence Research*, 71, 191-236. <https://doi.org/10.1613/jair.1.12647>